

Saksnr: 25/17887

Dato: 22.01.2026

Fra: Kjetil Øvregaard Østebø
Adm.enhet: Seksjon fiskeriregulering
Telefon: 45601167

Til: Trond Ottemo

Referat - regulering av fisket etter torsk i NAFO-området i 2026

1. Innledning

Regulering av fisket etter torsk i NAFO-området i 2026 ble drøftet som sak 13b i reguleringsmøtet den 6. september 2025.

På nåværende tidspunkt kan det drives et direktefiske etter torsk i to av tre underområder i NAFO-området, henholdsvis i område 3M og 3L. Fisket etter torsk i 3M ble gjenåpnet i 2010 etter ti år med moratorium, og fisket etter torsk i 3L ble gjenåpnet i 2024 etter 32 års moratorium.

Inneværende års regulering videreføres i all hovedsak i 2026. Med hensyn til observatørordningen, vil adgangen til å få dispensasjon fra kravet om observatør strammes inn fra og med 2026.

2. Torsk i 3M i 2026

På årsmøtet i NAFO i september 2025 ble det fastsatt en totalkvote på 15 360 tonn torsk i 3M for 2026. I etterkant av reguleringsmøtet har det blitt klart at det ikke vil bli inngått kvotebytter med andre kontraktsparter for den kommende sesongen. Med en andel på 9,25 % av totalkvoten, medfører dette en norsk kvote på 1420,8 tonn torsk i 3M i 2026.

Fiskebåt har spilt inn at den norske kvoten i 3M i 2026 bør fordeles likt på fire fartøy. Fiskeridirektoratet støtter innspillet.

Det vises videre til ordningen hvor fartøy med torsketrållatelse og konvensjonelle havfiskefartøy (linefartøy) får adgang til å delta i fisket annethvert år. I 2026 vil 4 linefartøy få adgang til å delta i fisket. Deltakelsen følger etablert rulleringsliste.

3. Torsk i 3L i 2026-2027

Totalkvoten for sesongen 2026-2027 fastsettes i juni 2026, og baseres på «catch limit» for canadiske fiskere fastsatt av Canada som kyststat.

Deltakerreguleringen for fisket etter torsk i 3L følger en tilsvarende ordning som for fisket etter torsk i 3M, hvor torsketrålere og linefartøy får adgang annethvert år. I år hvor trålere deltar, følges rulleringslisten etablert for fisket etter torsk i 3M. I år hvor linefartøy deltar, legges det til rette for at kvoten også kan fiskes på høsten, og deltakelsen avgjøres derfor etter loddtrekning administrert av Fiskebåt. Denne modellen skal i første omgang prøves ut i fire sesonger, hvor sesongen 2025-2026 var den første sesongen. Ved nullråd forlenges prøveperioden tilsvarende. Ettersom linefartøy deltok i fisket sesongen 2025-2026, står fartøy med torsketrålertillatelse for tur sesongen 2026-2027.

Når totalkvoten er fastsatt i juni 2026, og eventuelle kvotebytter er avklart, vil Fiskeridirektoratet konferere med næringen angående antall trålere som kan delta i fisket sesongen 2026-2027.

4. Observatør

I henhold til NAFO Conservation and Enforcement Measures artikkel 30 paragraf 3(k) kreves det at fartøy som fisker i NAFO-området har observatør om bord under fisket. Paragraf 4 i samme artikkel åpner imidlertid for at det kan gjøres unntak fra dette kravet. I nasjonal lovgivning kommer dette unntaket til uttrykk i reguleringsforskriftene for fisket etter torsk i underområde 3M og 3L, hvor det fremgår at «[f]iskeridirektoratet kan gi tillatelse til at observatørdekningen reduseres til inntil 25 % av tiden fartøyet oppholder seg i reguleringsområdet.»

I reguleringsmøtet ble det foreslått at kravet om å ha observatør om bord ikke skal kunne fravikes. Forslaget om innstramming av regelverket kan dels begrunnes i hensynet til fartøyet selv og dels i forvaltningsmessige hensyn.

Dersom et fartøy får tillatelse til å fiske uten observatør, anses automatisk alle overtredelser av NAFO-regelverket som alvorlige overtredelser. Ved alvorlige overtredelser er fartøyet pliktig til å stanse fisket umiddelbart, og fartøyet skal i utgangspunktet gå direkte til norsk havn for full kontroll. Å fiske uten observatør er dermed risikabelt for fartøyene, da fisket må avbrytes selv ved mindre overtredelser. Det å fiske uten observatør gjør det i en rekke situasjoner også vanskelig for forvaltningen å overholde våre forpliktelser som kontraktspart i NAFO. Dette gjelder eksempelvis ved overtredelser som ikke lar seg avdekke under fisket, og hvor forvaltningen dermed ikke har muligheten til å beordre fartøyet til havn. Videre er forvaltningen forpliktet til å kontrollere alle fartøy som får dispensasjon fra kravet om 100 % observatørdekning ved havneanløp. Dette medfører økt ressursbruk, og kan i visse perioder av året være vanskelig gjennomførbart.

I reguleringsmøtet ba *Fiskebåt* om at dispensasjonsmuligheten beholdes som en sikkerhetsventil.

Fiskeridirektoratet er enige i at det bør kunne innvilges dispensasjon i visse tilfeller. Sett til de ovennevnte hensyn er det likevel klart at dispensasjonsordningen må strammes inn, og at terskelen for å kunne innvilge dispensasjon må heves. På denne bakgrunn endres dispensasjonshjemmelen slik at det kun kan innvilges dispensasjon i «særlige tilfeller». Dette vil typisk være tilfeller hvor observatørselskapet ikke kan stille med observatør, uten at årsaken til dette ligger hos fartøyet.

